

PHOTO JOS. DOARE

eostomp levez
da laouenaat hor BREUDEUR

BLEUN - BRUG

niv. ⁸⁸/₈₈

C'HWEVRER 1956

a ginnig al levrig - man
da yaouankizou BREIZ
dreist-holl d'ar J. A. C.

TAOLENN

Petra 'ra pinvidigez eun dén, Y. ar Grall	1
Trema an heol o sevel, V. Favé	3
Tok-Tok, pezh-c'hoari, J. Noel	6
Garn de garn ! fentigell, J. Noel	11
Ar pastor hag an Ao. Person, J. Cormerais	13
Konkour prezeg 1956	13
Roll rimadellou ha kanaouennou	14
Ar c'hi marmouz, kan, Ev. Penn-ar-C'hoad	16
Ar prosez-goulou, Y. ar Gow	17

tudou yaouank

Ar pezh a zo amañ warlerc'h a zo bet savet evidoc'h.

Deskit, c'hoariit, kontit ha kanit ar pezh a zo el leorig-mañ. C'hwi neuze a hado levezet en-dro deoc'h. Arabat kredi eo re ziës.

Grit eun taol-êsa leal ha c'houi 'welo n'eo ket an dra-ze ouspenn deoc'h.

Oc'h ober kement-se, c'houi a gresko ho **talvoudegez dén**, hag a raio enor da **Vreiz** ha d'ho tud.

Evit reseo « **Bleun-Brug** » bep miz, kasit **500 lur** da
« **Bleun-Brug** », 21, rue Jos. Doury, Nantes, C.C.P. 1541.90 Nantes.

— An niverenn-mañ o veza eun niverenn spesial, hon eus renket kas dañvez ar miz-mañ d'ar miz a zeu. Pedit a reomp hon lennerien d'hon digarezi. O fedit start a reomp da skigna en dro dezo, ar B.B.-mañ.

133838

Yann ar **GRALL**

euz

Kastell - Paol

a

Lavar deomp

Petra 'ra

pinvidigez eun den

Gant an danvez dibabet e 1955 evit ar prezegennoù, ar Bleun-Brug a ziskouez sklêr pegen kaer ha pegen digor eo e vennad : sikour ar baotred hag ar merc'hed yaouank da sevel da dud ha sikour rei d'ar vro yaouankizou euz an dibab.

Petra ra pinvidigez eun dén, nemet an dén e unan gant kement en deus bet digant Doue : e gorf, e spered, e galon, e ene... Nemet ar perziou mat roet deomp gant Doue a zo evel brouzou avalennoù, kloz warno o-unan ; lod a vreino araoek digeri, lod all a vo sunet ha dizec'het gant an amprevaned araoek ma c'hello dinodi anezo frouezennoù kaer, lod all, erfin, a skedo o livioù gwenn ha dem-ruz dindan an heol benniget hag a roio frouezennoù saourus.

Evidomp eo an hevelep tra, gout a rit ez eus lod eus ar baotred yaouank hag a zispign hag a vac'hagn e berr amzer kement o deus bet. Ni avât n'her graimp ket.

Hor c'horf a zo eul lodenn eus hor pinvidigez. Arabat eo d'eomp e zinerza gant an eva-re, gant an ebatou-noz ; met beilha evit ma vo kreñv, ha yac'h ; neuze e vo evidomp eur benveg euz a re wella evit stourmad kalet ar vuhez. Arabat e teufe ar c'horf da ober e vestr gant ar youlou fall. Eur mevel mat eo ar c'horf met eur mestr fall.

Hor spered a zo roet deomp evit tizout ar wirionez. Nag a draou hon eus da zeski hed a hed hor vuhez. N'eo ket koll amzer a zo da ober. Eun dén dizek ne vo gwech ebet nemet eun hanter-dén dreist holl en hon amzer. Heñvel eo ouz eur park, douar druz anezañ met labouret gant eur c'houer damantus ouz e boan pe talfaser war e vicher arabat eo gortoz ez afe ar priz kenta gant an drevajou savet er park-se.

Evit hor spered eo an hevelep tra. Petra a oar eur paotr yaouank pa chom er gêr eus ar skol ? Nebeud a dra ha goude ma vefe bachelour. Dalc'homp eta da studia : war dachenn hor micher, war istor hor bro, war istor an Iliz, war hor c'hredennoù kristen, war hor yez ar brezoneg. Al levrioù a servijo deomp, an darempredoù, ar beachou.

Hor c'halon ivez a zo da zihuna, da zigeri. Grêt eo ar galon evit karet, karet kement tra 'zo kaer. Nemet ma ne vez ket heñchet mat e c'hell ar galon mont e gaou. Amañ hon eus ivez labour da ober.

Deskomp karet kement 'zo kaer en dro deomp : hor mêziou, hon aochou, an avel o sourral hag o wagenni ar parkajou éd. an ebeul bihan o fringal e kichen e vamm... ha me oar mè ! buzet eo buhez pemdeziek an dud diwar ar mêz-en eur mor a c'hened.

Deskomp saouri ar gened a darz euz an delenn m'eo kalon an dén pa vez stignet ha distignet tro ha tro.

Lavaret a ra deomp an delenn : Karit ho pro c'hinidig, Breiz, ho mamm-vro eo, eur vamm douz ha mat.

Karit ho yéz, ar brezoneg ; yezou all a zo komzet gant muioc'h a dud, yéz all ebet ne vo biken c'houekoc'h d'ho kalon pa z'eo gwir eo yéz ho tadou hag ho mammou, yéz ho kavell hag ho purgaleaj.

Karit ho tud, ho familh, hoc'h ano ; familhou all a zo hag anoioù all hag a zo brudetoc'h en istor, met ho re, deoc'h c'houi, o deus ivez o lufr.

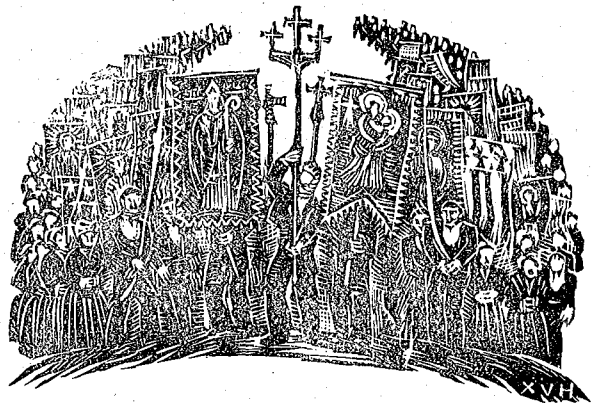
Deskit c'hoaz dizelei ar pezh a zo a c'hened en eur zonenn pe en eur werz, pe en eur pennad sonèrèz diêsoc'h ; ar pezh a zo a c'hened en eun iliz pe en eur japell, en eun delwenn goad pe en eun daolenn ; ar pezh a zo a c'hened en eur marvailh pe en eur barzoneg, en eur rimadell pe en eur pezh-c'hoari. En dro deoc'h e kavoc'h pep tra evit dikuna ho kalon d'ar gened.

Hirio, dreist-holl, selaouit moyez ar Bleun-Brug. Ho kervel a ra gant bombard ha biniou, gant al lazou-kana, gant al lazou-c'hoari ; ma karomp mont da heul soniou drant hor c'han, ar pinvidigeziou silet ennomp gant ar vuhez ne chomint ket da gousket, ne deuint ket da vreina met dihunet kaer e vezint ha pobl ar Vretoned a drido gant al levenez o weled o sevel yaouankizou euz an dibdb, yac'h a gorf, lemm o spered, tomm o c'halon, prest evit ar stourmadou da zont.

*Prezegenn bet grêt
e Bleun-Brug Landi gant*

Yann ar Gall.

(Lakêt eo bet uz-konkour.)

Trema ⁽¹⁾ an heol o sevel

Daou seurt doare a zo da labourat evit Breiz hag ar brezoneg... ha kement a zeu da heul.

Lod tud a zo troet warzu an heol o kuzat, warzu an amzer dremenet. O gér eo « **gwechall** » hag e chomfent da gonta d'eoc'h hep skuiza diwarbenn amzer o bugaleaj, araok ar brezel bras. Gouzout mat a reont eo gouestlet ar **gwechall**-ze da vont da get, en em rezolvi a reont da gement-se, met... Brao oa evelkent ! miromp ar pella 'r gwella an traou **a-wechall**. An heol o kuzat ivez a strink dioutañ liviou skedus, dous koulskoude d'an daoulagad, liviou teuzet ha beuzet... Met hepdale, setu an noz !

Eur gér all o deus, ar gér « **c'hoaz** », ingal war o muzellou, eur gér leun a frealzidigez evito.

« Amañ e vez prezeget **c'hoaz** e brezoneg, e vez komzet **c'hoaz** e brezoneg d'ar vugale, e vez douget **c'hoaz** gwiskamañchou ar vro, e vez kanet **c'hoaz**, e vez kontet **c'hoaz** e brezoneg... Klañv e vezan pa glevan ar gér **c'hoaz** ; gant ar gér-ze, hag a dlefed da zistaga « **c'hoazik** » re alies hag hep poueza re ez eus dija ton ar glaz ha blaz ar maro. Ya, « **c'hoaz** » ! met arabat avât e vefe stoket an disterra ouz ar pezh a zo beo c'hoaz, gant aon na gouesfe e poultrenn moarvât. Evit ar yéz, arabat eo kemma netra ! nag er c'hantikou, nag en doare skriva ! arabat eo ober implij eus gerioù nevez, diêz da intent ! Taolomp evez ! al lenne-rien a jom c'hoaz ganeomp a vo kollet evidomp. Kaeomp ar muia ma vo gellet ouz kement a zeufe deomp euz diavêz bro, moug a rafent ar pezh a jom ganeomp c'hoaz eus ar boazamañchou koz, ar galleg a vougfe ar brezoneg ha kement 'zo.

Arabat eo kaozeal a vouez uhel e kichen eur c'hlañvour !

« **C'hoaz** » petra ? Kement hag ober, savomp eur voger uhel endro d'hor bro ha difennomp ouz ar vuhez da redek ! Ma n'hon eus ken youl nemet harpa mogerioù prest da zizac'ha, hag a gouez en o foull tamm ha tamm, eus an eil bloavez d'egile, peseurt lusk ha peseurt tan a vo gant hol labour ? Peseurt birvilh en hor c'halon ? Piou a vo kavet, e-touez ar yaouankizou da boania traod ha troad ganeomp ?

« Kaer eo an heol o kuzat ; ne virimp ket outañ avat da vont da guzat !

« Re heñvel e vefemp ouz eur beleg kaset davet Bretoned ar C'hreisteiz ha n'en defe ken da ober nemet nouenna ar re goz e keit ha ma vefe c'hoaz anezo hag a vefe ganet e Breiz. Bezia eur ouenn n'eo ket gwall blijadurus. N'eo ket bet heñvel planedenn ar veleien êt da bourchu ar c'hallaoued divroet er C'hanada hag o deus sikouret sevel du-ze eur Frañs nevez.

« **C'hoaz** » petra ? Pe o deus c'hoant ar Vretoned beva, chom bretoned gant o yéz, o boazamañchou, o sturmm-spered, chom int-i o-unan, hirio evel dec'h, warc'hoaz evel hirio, pe n'o deus ket. Ma n'o deus ket,

(1) Trema : war-zu, war-du.

kaer a vo ober brao endro d'ar c'hlañvour ha d'ar c'hoziad, evel k'hom hep e froma an distera, mervel a raio. Hirraat a c'hellomp e dremen- van, labour digonfort avât ! »

E-kichen paotred ar « **gwechall** » hag ar « **c'hoaz** » e kavomp, dre c'hraz Doue, eur bagad re all troet **trema an heol o sevel**, tremas an amzer da zont. O gér eo « **Dija** », o gér eo « **Araok pell amzer amañ** ».

Troet o c'hein d'an heol o kuzat, daoust ma ouezont tañva ar fromm hag ar froud a zo gantañ, e sellont du-ze, e lec'h ma welont **dija** eur skleurenn o skuba an deñvalijenn : **araok pell amzer amañ** e savo splann an deiz ! Ne daolont evez ebet ouz ar penngoz frailhet a zo bet gwechall eun dervenn ledan ; klask a reont piz ar yeotenn o c'hlaza, ar vammenn o tarza didrouz... dister eo ar yeotenn met gouenn buhez nevez a zo enni ; araok pell amzer amañ e vo aze eur parkad éd o sourral en avel ; treudig eo ar vammenn, met ganti **dija** e klevet hiboud ar waz, ar ster... ha troud ar mor.

Ya, **dija** e welomp paotred ha merc'hed yaouank, bet savet e galleg gant o zud — ar pezh n'en deus ket miret outo da zeski ar brezoneg — hag a zo troet a-grenn, bremañ, gant yéz o gouenn ; hag a zo mat en o zoñj deski brezoneg d'o bugale pa zeuio o zro da zavel eun tiegezh, evit rei d'ezo en e bez, ha n'eo ket spazet eo, herez sevenadurel o gouenn.

Dija e welomp tud, ha n'o deus ket komzet ar brezoneg ez-vihanik, ouz hen' deski a-zevri.

Dija — ha pelloc'h ! — eo digoret — korn-zigoret — dor ar skoliou d'ar brezoneg, e Breiz, hag hor yéz kavet mat evel danvez evit an teste- niou a zeskadurezh eus ar bazenn izella d'an hini uhella. Gwelloc'h gwella ez a an traoz war ar poent-se. **Araok pell amzer amañ**, setu len- nerien ha skrivagnerien evit hor c'helaouennou, diouz an druilh.

Dija — ha n'eo ket koz an abadenn ! — e welomp hor yaouankizou o tiredet niverus d'an derveziou studi hag a zidu aozet evito gant ar **Bleun-Brug** : 200 e oant e Landi, 300 e Douarnenez ; eun dek bennak a zerveziou a zo bet grêt evel-se warlene. Ha setu « **kendalc'h** » o kregi gant an hevelep labour e-kichen abadennou **Kan ha diskan**. Araok pell amzer amañ milieroù a yaouankizou eo a vezo evel-se dastumet ha kenteliet.

Ma vefe kontet an dud a zo bremañ o labourat war-dro hini pe hini eus hon unvameziou pe emzaviou e hellfed lavaret n'eus ket bet biskoaz kement anezo ; hag en o zouez yaouankizou muioc'h-mui.

✱

Gwelet am eus ar zonerien diweza o koza hag o vervel e Bro-Gerne, bremañ ez eus tregont vloaz. D'ar poent-se e oa marteze hanter kant soner e Breiz. Tregont vloaz a zo abaoe ha netra ken : ar pezh a oa gouestlet d'ar maro a zo kreñvoc'h eget biskoaz. **Bodaleg ar Zonerien** (B.A.S.) he deus divorfilet hor yaouankizou. Ne virimp ket ouz ar zone- rien goz da vervel met mont a hellont d'ar bed all dizoursi, tregerni a ray c'hoaz, en amzer da zont, gant bombard ha biniou ha taboulin mêziou ha kêriou Breiz, mêziou ha kêriou ar béd. Setu **dija** nousped mil soner o terc'hel gant al labour, paotred yaouank, merc'hed yaouank zokén, bugale... an holl a zo dedennet gant toniou drant hor bagadou.

Araok pell amzer amañ ne vezo dén ebet gouest da niveri sonerien Breiz. Da heul hor zonerien ez a war grêsk bep bloaz ar **c'helc'hiou keltiek**, gant o dañsou, o gwiskamañchou... a-dreuz Europa a-béz e vezont galvet bep bloaz da rei da anaout kaerderiou Breiz. Ha muioc'h-mui, ivez, da heul ar biniou hag ar vombard kalon hor yaouankizou eo a gan, ene hor gounn a zason, a dregern.

✱

War adreñv ez eomp c'hoaz war meur a dachenn, rét eo hen anzañ, ha war araok ivez war dachennou all. Tre ha lano ; trec'h eo c'hoaz an tre d'al lano ; **araok pell amzer amañ e vo trec'h al lano d'an tre hag e welimp ar mor en e c'hourlenn**.

Da biou e vo an amzer da zont ? N'eo ket da nerz an engroez nemet- kén met da nerz ar spered, da nerz ar youl, da nerz ar mennad. Pounner eo an engroez ha sachas 'ra warzu an traoñ nemet hag eun tamm goell a zeufe da ober d'ezi birvi ha sevel ; neuze avât n'hell netra herzel ouz nerz an engroez. Fardet eo ar goell, lakeomp ar goell en toaz, meskomp toaz ha goell, **goi a ray an toaz araok pell amzer amañ**.

Klevet ho peus awechou eur medisin o lavaret diwar-benn eur c'hlañ- vour : « N'em eus ket kalz a fiziañs, n'en em zikour tamm ebet ar c'hlañvour,, en em lezel a ra da vont ; m'en defe bet youl start da veva e vefe bet savet war e dach eur wech c'hoaz. » Eun istorour brudet (Camille Jullian) en deus skrivet eun dra bennak evel-hen : « Eus dazont eur yéz, pe eur gredenn pe eur vro, n'oar dén netra ; gwelet ez eus bet yezou hag a gaved d'eor a oa gouestlet d'ar maro hag o deus grêt berz adarre kaerroc'h ; kredennou hag a gaved d'eor a oa mouget da vat ha padâl e teu d'ezo eur yaouankiz nevez. »

Sellit 'ta ouz istor vuzudus dazorc'hidigez an hebreeg e Bro-Israel ! N'eo ket a re ar gér dazorc'hidigez pegwir e oa maro evel yéz pemdeziek marteze tri mil bloaz a oa. Sellit ouz ar boan o deus Irverzoniz o klask miret hag astenn o yéz.

Arabad eo deomp en em lezel da vont ; en em zikouromp kentoc'h, warc'hoaz e vo kaer war ar béd.

Eur goumoulenn zu a oa en em astennet war poblad ar Vretoned ; an darn vuia ac'hanomp a oa en em rezolvet da lezel hor broad da rei he dilez. Met setu **dija** ar goumoulenn o tanoaat, bannouigoù heol a daol **dija** o skleur war hor Bro...

Sellomp tremas an heol o sevel !

V. Favé.

de l'avenir des langues

« Vous me dites qu'il (le Provençal) va mourir. A quels signes recon- naissez-vous qu'une langue se meurt ? Il y a, pour les langues, comme pour les nations et pour les croyances, des crises de fatigue et de déclin. Mais nous venons de voir ressusciter des nations qu'on disait mortes ; mais des croyances qui se perdaient se sont retrouvées et des langages qu'on croyait endormis ont proclamé leur gloire. **De l'avenir d'un idiome, pas plus que de celui d'une foi ou d'une patrie, personne ne sait rien** et la science n'a qu'à se taire sur la foi du lendemain. Au siècle passé, on s'imaginait que le Catalan allait dépérir, et voici que maintenant, coup sur coup, il produit un très grand poète et des œuvres scientifiques de premier ordre. »

Camille Jullian.

Discours de réception à l'Académie française.)

Me'meus bet pli - ja - dur, e Lambaol a - we - chou, O'h ober tro an i - liz
 gant an holl ban - nie - lou. Jo po po po lan di bi di bi, Jo po po po
 lan di bi do, Mantur la ri dondenig Jo pi rei pi ra - la .

TOK - TOK

Pez-c'hoari fentus savet gant
 ABNONI J. NOËL.

C'HOARIERIEN : (Lali, Janed, Katell ha Fanchon,
 Batist, Maner, Perig ho Jobig).

DIVIZ I : Janed ha Lali.

- JANED. — (O tiskouez eul loer) : Mamm, hir a-walc'h eo ar c'har e-giz-se ?
 LALI. — Pe oad eo ho silhor ? — Ankouinae'hêt eo ganin.
 JANED. — Emañ o vond da gaout e dri bloaz. Gouzout a rit eo bet badezet da c'houel ar Republik.
 LALI. — Ha ya ! bihan eo c'hoaz neuze !... Mez gwir eo ec'h astenno treid al labousig. Doue r'hen bennigo. N'eus forz, poent eo dit kloza seul al loar (en eur zelled ouz an eur). C'houec'h eur nemet dek ! Kit prim da ger-c'hat ar vuoc'h d'he c'hraou, ha goude e tapoc'h eun dorz vara a c'houec'h lur. Bremaig, gouzout a rit, e teuo tud amañ da c'hoari r c'hartou ha da eva banneou.
 JANED. — Ya, mamm. Met e ti piou e kemerin bara ?
 LALI. — E ti Mataou, pegwir eo eun ostiz mad evidomp. Kemerit arc'hant en diretenn.
 JANED. — Pegement ? Gouzout a rit eo kéréf ar bara.
 LALI. — Setu amañ eur bilhed a gant lur. Ar vouloñjérez a gavo moneiz a-walc'h da rei deoc'h.
 JANED. — Réd e vo din, araok kempenn va bleo ha lakat va zavañcher glas.
 LALI. — Mad emaoe'h e-giz-se ! N'ouzoc'h ket eo erru an noz ? Redit buan, va mere'h-vihan... Ne glevit ket, tud a zo dija o tont.

DIVIZ II : Maner, Jobig ha Perig ouspenn.

- MANER. — (En eur zerc'het Janed dre he bréc'h) : Da beléc'h ez it, plac'h yaouank ? Chomit amañ. Arabat deoc'h tec'het kuit en hon-raok.
 JOBIG. — Houmeuz a zo o vont da weled he c'haredig.
 JANED. — (O klask mont kuit) : Nann, pegwir n'em eus galant ebet.
 PERIG. — He c'haredig ? Piou eo ? N'em eus klevet komz euz hini' bet.
 JANED. — Na me kennebeud.
 JOBIG. — Tu-tu-tu ! Emaon o paouez gweled anezañ e-kichen ar vered.
 PERIG. — Paol Kazkoad, marteze ? Ah ya ! emañ aze e-kichen gant Lagadeg.
 JOBIG. — Ya, ya ! ha troet e zellou war an tu-mañ.
 JANED. — N'eo ket gwir ! N'eo ket gwir !
 MANER. — (O klask kregi e skouarn Janed) : Krog eo ar big en ho skouarn, plac'h yaouank !
 LALI. — Lezit va merc'h da vont er-mêz, rak poent bras eo kas ar vuoc'h d'he c'hraou, hag ouspenn, n'eus amañ tamm bara ebet d'ober koan. Tostañ ouz taol. (Pa 'z int azezet) : Krog eo ar big en he skouarn ? Ne gredan ket. Ne deu paotr yaouank ebet amañ d'ober dezi al léz.
 MANER. — Selauit Lali ! C'houi 'oar koulz ha me penaoz emañ kont bremañ. Ar re yaouank a en em wél hag a en em glev da zimezi hep gouzout dare d'o zud, hag hep goulenn ali diganto.
 LALI. — Oh ! gant va merc'h ne c'hoarvezo ket kemend-all ! N'eo ket dao din kaout aon. Abaoe m'eo maro he zad, Doue r' e bardono, eo kalz tommoc'h ouz he mamm.
 MANER. — Diwallit ! Diwallit, Lali ! Ne vije ket dezi ar genta da veza tapet.
 LALI. — Ma ! Laoskomp ar gaoz-se. Petra ' gemerit ho tri ?
 PERIG. — Beb a jopinad chistr.
 LALI. — Ar chistr a zo kalet, paotred paour, ha ne garfen ket toulla eur var-rikenn all araok dimeurz. Petra ho po, c'houi, Jobig ?
 JOBIG. — Evel ar re all.
 LALI. — N'eo ket e-giz-se e torroc'h ho sec'hed.
 MANER. — Gwin mad ho peus ?
 LALI. — Ya laouen ! Hini euz ar c'henta. Va hini diweza a oa ken pud, ken ma 'z eo bet ret din her skuilh war ar bern teil... Met hemañ a zo hini mad, a lavaran deoc'h.
 MANER, JOBIG ha PERIG. — Digasit hini ruz neuze ! (Lali a ziskarg gwin ruz dezo.)
 PERIG. — Ha kartou ivez.
 JOBIG. — Ya, met peseurt c'hoari a raimp, pegwir n'emaomp ken nemet tri ?
 PERIG. — Marteze en em gavo Gwillerm Lein ar Votten hebdales ?
 MANER. — Ya, mét da c'hortoz ?
 JOBIG (da Lali hag a zo deuet endro). — Lali, peléc'h eo chomet Gwillerm Lein ar Votten ?
 LALI. — Tremenet eo dre an ti, wardro eiz eur, hag en deus lavaret e oa prést e vuoc'h da hala. Déc'h edo he zermen. Abalamour da-ze, e kredan e chomo hep dont en abardaez-mañ.
 PERIG. — C'hoariomp, da c'hortoz, eur « vere'h-ha-tregont ».
 MANER. — Ya, ma 'peus c'hoant. Grit ar c'hartou, Jobig ; peb a deir deomp hag ar rést, teir ha teir, war an daol. Dek kweneg a gousto mont d'ar pigos.
 JOBIG. — Tafivomp ar gwin, araok ! (eva ' reont). Gaour ! N'eo ket gevier a lavarec'h ! Lali, mat-tre eo ar gwin !
 LALI. — Lavaret em boa deoc'h.
 JOBIG (troc'het gantan ar c'hartou). — Pegement a c'houlennit, Maner ? Dont a rez ivez da c'hoari Perig ?
 PERIG. — Mont a ran.

Diviz III : *Batist.*

BATIST. — Demâd deoc'h, Lali, pe gentoc'h, nozvez vad, rak ét eo an heol da gousked, eun tammig 'zo. Krog eo ar c'hoari, paotred ?

MANER, PERIG, JOBIG. — Ya ! ya !

BATIST. — Piou a c'hounid ?

JOBIG. — Hemañ eo ar c'henta taol. Lavarit eta, Maner, pegement a c'houlennit ?

MANER. — Eiz real !

MANER. — Eiz real. Emaint war an daol, sellit ! ha dek kwenneq evit ar bigos.

BATIST. — Diskennit eur banne hini ruz din ivez, Lali.

JOBIG. — Pégement a lakit, Périg ?

BATIST. — Diwallit ho taou ! Maner a zo krenn e jeu.

MANER (*da Vatist*). — Baous ! serrit ho pég, n'ho peus netra da lavaret.

PERIG. — Eiz real evel Maner.

JOBIG. — Ne c'hoarian ket, en dro-mañ.

MANER. — Nann (*da Vatist*) pegwir ar bég bras-mañ en deus diskuliet va c'hartou ; (*da Berig*) Lakit ho re war an daol. Me am eus tri roue...

PERIG. — Kollet oun, koulskoude em eus eur verc'h ha tregont en pik.

BATIST. — Yec'hed deoc'h ! (*trinka 'reont*). C'hoari a ran ivez ?

MANER. — Pa hior bo grêt diou dro.

BATIST. — Ya, rak aon ho peus da goll !

MANER. — Da goll ? n'em eus ket, avât, hag evit diskouez deoc'h n'em eus ket aon da goll, m'ho peus c'hoant e rin eur bariadenn ganeoc'h.

BATIST. — Eur bariadenn evit petra ?

MANER. — Eur bariadenn ne chomoc'h ket eun hanter eur, dirag an orolaj, eu eur lavaret « tok, tok » war an dro ganti, heb komz ouz dén na sellet adreñv ho kein.

BATIST. — Grin avât. Pegement a lakit ?

MANER. — Kant lur.

BATIST. — Kant lur, gwir mat ?

MANER. — Sell ! emaint war an daol (*hag e laka kant lur war an daol*)...

LALI. — Roit din ar bilhed. Me a roio anezañ d'an hini a c'hounezo.

JOBIG. — Ha ni, neuze, a chomo da zigeri hor bég ?

PERIG. — An hini a c'hounezo a baeo eun droiad.

MANER. — C'houec'h eur a zo o vont da seni Batist, kemerit ho plas dioustu ha krogit da vraniskellat. (*Batist a gemer e blas hag e klever c'houec'h o seni.*) Kargit ar gwer endro, Lali. Evesaomp mat hon tri gant aon na rafe trichèrèz.

MANER. — Ni a c'hoario goudeze. Gortozit ken a vo gwelet piou a gollo.

LALI. — (*En eur garga ar gwér hi en em laka dirak Batist en eur lavaret*) : Batist, chomet eo ho kwerenn war an daol, hag hi leun. Evit 'ta, ivez ! Gouzout a reomp e plij ho panne deoc'h

(*En eur zistrei da gaout Maner*) : Koll a reoc'h, kazi-sur Maner. Batist, pa vez ét eun dra en e benn...

MANER. — (*O tostaat ouz Batist*) Yec'hed deoc'h, Batist ! Deuit da drinka ganeomp ! Pe, gwelloc'h e kavfec'h eur c'hornad butun ?

JOBIG. — Netra da ober. Kollet oc'h Maner !

Diviz IV : *Janed* ouspenn.

JANED. — Setu m'oun distroet a-benn ar fin.

LALI. — Pell oc'h bet va merc'h-vihan.

JANED. — Ya, pegwir ne oa ket deuet ar bara euz ar forn. Sellit, tomm mat eo c'hoaz. Ranket am eus lakaat eun torchouer endro dezañ.

PERIG. — Ya, ya, lavarit ar pezh a garoc'h. Chomet oc'h d'ober al lez, ho koantig ha c'houi.

JANED. — N'eo ket gwir ! Goulennit kentoc'h digant Mataou ha digant Katell lost ar bourk. Me 'garfe gwelet ac'hanoec'h o koll er c'hartou, ablamour d'ho teod fall.

PERIG. — Droug a zo en ho merc'h, Lali.

JOBIG. — Kollet en deus an taol kenta.

JANED. — Mat 'zo graet dezan... (*o weled Batist*) : Mét, piou a welan amañ ?.. Batist, Batist, petra 'c'hoari ganeoc'h ?

LALI. — Maner en deus pariet gantañ ne vije ket chomet eun hanter eur da lavaret « tok, tok », dirak an orolaj, heb lavaret grik na sellet adreñv e gein.

JANED. — Hi ! hi ! hi ! Da bed eur eo kroget an abadenn ?

LALI. — Da c'houec'h eur just.

JANED. — Hag eo bremañ c'houec'h eur ha... seitek munut ! N'ho peus ket aon da goll, Maner ?

MANER. — Tostait amañ, Janed.

JANED. — Ne dostaan ket... N'ouzoc'h ket ho peus bloñset din va brèch pa oan o vont er-mêz euz an ti ?

JOBIG. — Ho tousig koant eo an hini en deus stardet re !

JANED. — Adarre, Jobig ! Peseurt teod an diaoul ho peus c'houi. Me 'lavaro d'ho kwreg.

MANER. — Tostait 'ta Janed. Ne douchin ket ouzoc'h. (*Janed o veza deuet tost, Maner a lavar eun dra bennak dezi e plég he skouarn.*)

JANED. — (*Eur werenn en he dorn*) : Batist, Jobig en deus paeet eun droiad. Setu amañ ho panne... Kemerit 'ta ! Kemerit !... Keuz ho po... Ma kred deoc'h em eus-me dorn eur zant... (*Batist ne ra van ebet.*)

LALI. — Kollet oc'h, Maner paour ! Kollet oc'h !...

MANER. — Gwelet e vo, Ne c'hounezo ket, sac'h an diaoul !

Diviz V : *Katell* ouspenn.

KATELL. — Nozvez vad deoc'h, Lali, ha deoc'h holl.

LALI. — Nozvez vad, Katell.

PERIG. — Ha gwir eo Katell, ez oc'h en em gavet e ti Mataou, Janed ha c'houi, eun hanter eur 'zo ?

KATELL. — Ya, o c'hortoz ar bara da zont er-mêz. Souezet oun, mèmez, e vije distroet d'ar gêr ken buan.

JANED. — (*Da Berig*) : Lavaret em boa deoc'h, teod milliget !

LALI. — Pa lavaran deoc'h, Perig, va merc'h n'eus ket troiou kamm ganti... Eun dra bennag 'zo a nevez, Katell ?

KATELL. — Deuet e oan da welet ha n'edo ket ar zakrist amañ ?

LALI. — Ezomm ho peus anezañ ?

KATELL. — Eur vadeziant all a zo c'hoaz hag emañ ar person o c'hortoz anezañ.

LALI. — Euz peléc'h eo ?

KATELL. — Eur poupig bihan a zo digouezet e ti Soaz Pennallan. Nao lur bennak e pouez am eus klevet.

JANED. — Me gred emañ ar zakrist e ti Katou. N'em eus ket gwelet anezañ met klevet em eus e vouez.

JOBIG. — Ya ! Bremañ e teu soñj din. Eno eo diskennet tud ar vadeziant, hag heñ a zo ganto o kemer eur banne...

PERIG. — Gounezet mad en deus e vanne, rak bouzaret e oa an dud gant an tri gloc'h o seni.

(*Maner, troet ouz an orolaj en deus an ér da veza nec'het.*)

KATELL. — Ho ! ho ! ho ! N'eo ket Batist eo hemañ ? Oc'h ober petra emañ aze ? (*o tostaat*). Petra 'c'hoari ganeoc'h o vranskellat e-giz-se ? (*o c'hoarzin*). Batist ! Batist !...

(*Maner a ra sin da Gatell da dostaat, hag a gomz dezi e plég he skouarn.*)

KATELL. — Batist, sellit peseurt kevnidenn a zo war ho chupenn ? Emañ o vont en ho kouzoug (*ober a ra hillig dezañ*).

JOBIG. — Tostait amañ, Katell. (*Lakaat a ra tan en eun tamm paper hag e ro anezañ da Katell.*)

KATELL. — Krog eo an tan en ho chupenn, Batist!

BATIST (*a ro eun taol ru hep distrei*):

KATELL. — Loen fall! me 'lavarao d'am zad.

LALI. — Mar deo bloñset ho kar, e roin lagoud deoc'h da viret outi da c'hor.

KATELL. — Frugarez. Mont a ran kuit. (*Da Vatist*): Me ho kavo, loen gouez!

LALI. — Kenavo, eur wech all (*da Vaner*). Maner paour, kollet oc'h. Tostaat a ra an eur. Ne chom kén nemet seiz munut.

MANER. — Biken n'em bije kredet e oa Batist ken start en e lezenn.

JANED. — Krena 'rit. Maner. Prés a zo warnon da c'houzout piou a c'hounezo.

PERIG. — Ha piou a baeo ar bannegou, Jobig!

JOBIG. — Evidon-me, aze eo emañ an dal'ch!

LALI. — Trei a ra an nadoz, Maner!

MANER. — Ha va c'halon a lamm! (*a-greiz-holl, Maner a zao hag a c'halo Katell a oa ét er-méz*): Katell, Katell! deuit war ho kiz!

PERIG. — Lali, kenkouls eo deoc'h karga ar gwér war goust Maner.

MANER. — Nann, laouen! chom a ra c'hroaz pemp munut.

KATELL. — Petra 'zo?

MANER. — Selaouit amañ. (*Eur gêr a lavar d'ez i plég he skouarn hag e ra sin dezi, goude, da vont buan.*)

PERIG. — Bah! grit ar c'hartou, Jobig, ne dalv ket ar boan. Gwelet a rit ez eo kollet Maner. Penn Batist a zo kaletoc'h, eget eur roc'h.

MANER. — Me 'lavar deoc'h gortoz an eur just.

JOBIG. — Maner a zo ken aheurtet hag egile...

Diviz IV : *Fañchon*, gwrég Batist ouspenn.

LALI. — (*O selaou*): Piou a deu en eur redek hag en eur ouela 'trezek an ti?

FANCHON. — (*O leñva, ar mouchoùer en he dorn*): O Itron Varia Rostrenen! O ma Doue! petra am eus klévet? Santez Anna va zikourit! Lali baour, peseurt planedenn! Petra 'zo en em gavet gant Batist?

LALI. — Netra, Fañchon, netra!

FANCHON. — Nann! nann! Ne fell ket deoc'h lavaret din. Met, klévet em eus gant Katell. Kollet en deus Batist e damm penn... Follt eo va gwaz... O Santez Anna! Bezit truez ouzin! Bremañ, pa oamp ken eürus hon daou, ha savet hor bugale ganeomp.

(*Mont a-ra davet Batist*): En an' Doue! Batist; me eo Fañchon ho hini goz, gouzout awalc'h a rit... En ano ho tri mab hag ho merc'h, selaouit ac'hanon.

LALI. — Roit peoc'h, Fañchon, Batist a deuo war e giz.

FANCHON. — Petra 'm eus grêt d'an Aotrou Doue! Batist va c'harantez (*klask a ra pokat dezañ-hemañ ne ra van hag a gendalc'h da vransellat*). Mont a ran buan da glask ar person hag ar medisin.

BATIST. — N'it ket, tribble!! pe e vo grêt goap ac'hanomp! (*Kerkent e klever c'houec'h eur o seni.*)

MANER. — (*O lammet gant ar joa*) Gounezet em eus! Gounezet em eus!

PERIG. .. Traou war an daol!!

JOBIG. — Digasit gwin, Lali!

FANCHON. — Met... Petra 'n diaoul an dra-mañ?

BATIST. — Koz gagn! lakét ho peus ac'hanon da goll kant lur!!!

Abnoni J. Noel,

Person Plounevez-Kintin.

GARN DE GARN!

Fentigell savet evit abadennoù a levez ar J.A.C. gant an Ao. Noel, Person Plounevez-Kintin.

Ret e vo d'ar c'hoarier poania da gemer eun ton disheñvel seul wech ma lavarao : « garn de garn ! »

(O tont war al leur) : Garn de garn ! de garn ! de garn ! Setu amañ eur vuhez abaoe disul ! Kenkouls ha gwelloc'h e vefe din beza ki eget beza horjellet ha dihorjellet evel-se. Teir gwech, sellit, oun bet dihunet en noz tremenet dre ma seblante din edo ar person o teski din an « Te Deum ».

Garn de garn ! Perak eo bet pignet ar c'hoz person-se — pardon va Doue, rak eur beleg dreist eo — Ya, perak eo bet pignet er gador-brezeg da bedi ar baotred yaouank da vont er « c'heur » da gana evit ar goueliou bras ?

Garn de garn ! ma ne vije galvet nemet ar merc'hed, ar re o deus laket he c'hoef da Zantez Katell, hag ar re all, em bije straket va daouarn ha lavaret dezañ : « Aotrou Person, mad a rit. Moueziou ar merc'hed a zo eun dudi o c'hleved hag holl o deus c'hoant da vont da gana. Bêc'h d'o c'horzailhenn ! he deus galoud evel ma oar pep hini, da labourat, nao gwech hag ouspenn, hirroc'h eget hini ar baotred.

*

Garn de garn ! hag en deus embannet er gador, e rafe ar gentel genta a-benn warc'hoaz pegwir emañ ar zul.

Emañ o nevez mont kuit alese. E-kreiz ar porz edo, ken em eus taolet evez outañ... Garn de garn ! panevet da-ze em bije roet bêc'h, hag ét da guzat adreñv ar c'harri. Garn de garn !...

Hennez a ouie mad ne vije ket beet selaouet ma ne vijen ket bet ét en ti : — « O klask war ho lerc'h e oan, emezañ. Ac'hanta ! dont a reoc'h a-benn warc'hoaz ? Perig ha Lomm, Yfig ha Loeiz a vo war an dro ganeoc'h... » Garn de garn ! Just ar re o doa touet din, goude an oferenn, e vijent chomet er gêr. Hame da glask digareziou :

— « Me da gana, Aotrou Person ? Ya da doc'hal, da c'hrougnal ! Mar fell deoc'h goullonderi an iliz n'hoc'h eus nemet lakaat ar baotred da chacha warni !... Me, da vibana, a wél raktal an dud o lampat dreist ar bankou evit mont er-méz. »

— « Taratata ! emezañ, lavarit-se d'eun all. — Ma biz bihan e neus disklariet din e vije Loeiz ar Maniper ha c'hwi o kana da zañsal er filajou. Ha gouzout a ran emañ dispak ho mouez, rak dihunet ho poa ac'hanoun, dimerc'her diweza, da hanter-noz hanter, pa oac'h o vont d'ar gêr euz tennadeg patatez Tapeteou. Deuit da dañva va jistr hag e vo gwelet. »

Hag ar person er-méz hep selaou dén ebet. Garn de garn !

*

— « Mont a rafec'h, Yann, va mabig. Na gredfec'h ket dislavaret an Aotrou Person, evelkent ! » a c'houlennas Mamm.

— Ne din ket ! »

Garn de garn ! Setu feuket va mamm, ha nec'het ken he deus skuilhet eur podad léz nevez goroet.

Ha trouz neuze ken eo bet ret din mont er porz, ma c'hoar Katell o tabutal ac'hanon, ken em eus ranket kloza dézi he bég, en eur laret em bije diskleriet lie zroiou kamm.

N'eus forz, stennet e oan, ken a oan.

Gwir mad eo, e vez laret din em eus eur vouez sklintin, ha kredi ' ran va unan eo gwir.

Gwelomp ! (kana ' ra a bouez penn) : « Ma zad, ma mamm o devoe madou, tra la la la dira !... » (pe eur zon all anavezet).

O garn ! sell 'ta, me a gan, ha c'hoaz oun raouilhet ! Sur oun, ma lezfen va mouez da daga ar sakrist, e-kreiz ar « gloria », hag ar person da heul e-kreiz ar « préfas » e vefent mouget ganin. (Kana ' ra) : « Per omnia, sæcula, sæculorum — Dominus vobiscum... »

Garn da garn, n'eo ket mad din kana re uhel pe e vin klevet gant an Aotrou Person !

Ma ne vije bet d'ober nemet mont d'ar presbital c'hoaz. Mez, mont er « c'heur » ! Garn de garn ! pétra ' laro Fanch ar goaper, ma teuan da guitaat marc'had ar c'hezeg ? Me a vo ruz evel an lan. Ne gredin ket sevel va fenn na digeri va bég.

Garn de garn ! Garn de garn !

Re Blounevez (pe eur barrez all, hervez al lè'h) a zo brao awale'h dezo. Eno, a-viskoaz e vez paotred er « c'heur » o kana. Mez amañ, biskoaz n'eus bet gwelet kemend-all.

Penaos ober ? Mont d'en em grouga ? Ne daly ket ar boan. Mont er-mêz ar vro ? Petra ' laro Janedig, ma dousig koant !

Garn de garn, ret e vo din ober ma zoñj, aròk distrei d'an ti... Gwir eo, kan an Iliz a zo kaer ; ar c'hantikou dreist holl. E Bleun-Brug Landi, Kallag... e oa kaer spontus ar c'han.

Gwir eo, evel ma lavar va mamm, ne dlean netra da Fañch ar goaper, da Bipi kargegov, da Loeiz Hugenot... Tud a netra !! Gwir eo c'hoaz, ez eo eun enor beza er « c'heur ». Gwir eo ouspenn e reer enor din en eur c'houlou ac'hanon da vont da gana en iliz, ha gwir eo ivez e rin plijadur d'am zud da d'an Aotrou Person.

Garn de garn ! Mont a rin ware'hoaz !... Sellit, mont a ran dioustu d'an ti. Klaoustre (me ' bari) e ouezo va mamm eo selaouet gant he mab pa glevo ac'hanon o kana : (kana ' ra eur c'hantik en eur vont kuit).

Mabnoni J. Noël, Person Plounevez-Kintin.

DALC'HIT SONJ

d'an **13 a viz Mae** emañ Bleun-Brug Kerne e Kombrit,
d'an **20 a viz Mae** emañ Bleun-Brug Treger e Perroz,
d'ar **17 a viz Even** emañ Bleun-Brug Leon e Kleder.
Bleun-Brug Bro-Wened n'eo ket deiziet c'hoaz.

Ar Bleun-Brug eo gouel bras ar Vretoned.

c'hoarzomp

AR PASTOR HAG AN AOTROU PERSON

Eur wech e oa eur pastor a oa o tiwall e zeñzed. An aotrou Person a dremenas eno hag a c'houlennas outañ :

- « Kleo 'ta, paotr, ha gouzout a rez da gatekiz ? »
- « Nann, aotrou Person, n'ouzon netra », a respontas ar mesaer.
- « Neuze, ma faotr, n'out ket bet er skol morse ? » a lavaras ar beleg.
- « Nann, aotrou Person, a viskoaz em eus graet war-dro an deñved. »
- « N'ouzout ket ar « Bater noster » zokén ? »
- « Nann, aotrou Person, n'eus bet dén evit e zeski din. »
- « Penaos out ken sot ? » a c'houlennas ar Person.

Feuket e voe ar paotr, ken na c'houlennas ouz ar beleg :

- « Me 'bari n'ouzoc'h ket pet dant he deus eun dañvadez ! »
- « N'eo ket souezus : morse n'em eus desket an dra-ze, penaos neuze e c'hellfen her gouzout ? » a respontas ar person.

Hag ar pastor d'an Ao. Person :

- « Er memes doare eo n'em eus ket desket ar « Bater » ; ha setu perak n'her gouzon ket. »
- « Mat-tre, ma faotr », a lavaras ar person. « Kenavo, me 'zo vont d'ar gêr. »

Antronoz eo'h en em gavas ar person gant eur mesaer all, hag e c'houlennas outañ :

- « Lavar d'in, mar plij, pet dant he deus eun dañvadez ? »

Hag ar pastor da respont :

- « Eiz dant. »
- « Bennoz Doue, ha kenavo. »

An deiz war-lerc'h ez eas an aotrou person da glask ar pastor a oa bet hardis a-walc'h evit goulenn digantañ pet dant he doa eun dañvadez.

P'en devoe kavet anezañ, e c'houlennas digantañ :

- « Desket e teus ar « Bater » abaoe an deiz all ? »
- « Nann, Aotrou Person. »
- « Gant ar vez ! N'ouzon ket perak out ken droch. »
- « Ha c'houi, Aotrou Person, ha desket ho peus pet dant he deus eun dañvadez ? »

- « Ya, m'her goar hirio, eiz dant he deus. »

Hag ar pastor, hep ober stad eus gouiziégéz e berson :

- « Hag e pelec'h ? Er c'harvan d'an nec'h pe er c'harvan d'an traoñ ? »

Hag ar person en eur vont kuit :

- « Ober a ri da bask kenta, memes tra. Gweled a ran n'out ket ken droch ha ma kreden. »

Diwar eur gontadenn spagnolek
gant Yann CORMERAIS.

klevit 'ta, tud yaouank !

Kenstrivadeg ar prezegèrèz (Concours d'éloquence) Bleun-Brug 1956, evit ar re yaouank, paotred ha merc'hed, euz 17 vloaz da 25 bloaz, a zo da veza savet war an danvez-mañ.

Petra 'ra gwir eürusted an dén er bed-man !

Prezegennig da veza desket dindan eñvor ha da badout etre 5 hag 8 munut.

Ar « final » a vo e Kleder d'ar 17 a viz Even — 20.000 lur briziou a zo da veza rannet.

Amañ da heul, Fentigellou all, bet embannet ganeomp dija e « Bleun-Brug ». Bez e c'heller o goulenn diganeomp. An niverenn « Bleun-Brug », 50 lur (franco). Skriva da : Bleun-Brug, Ty-Carré, Châteaulin (Fin.).

1. Trubuilhou ar Fri bras. Bleun-Brug, n° 49.
2. Spered glazig. B.B., n° 36.
3. Pemp leuc, peder bron. B.B., n° 39.
4. Katellig, Marijan ha Cheunig. B.B., n° 46.
5. Slag e groc'hen ouz e getn. B.B., n° 46.
6. Perag oun chomet paotr yaouank. B.B., n° 47.
7. Lonka 'r c'haz. B.B., n° 55.
8. Eun nozvez iskis. B.B., n° 54.
9. Ar c'hastellinad o kas an amzer en dro. B.B., n° 57.
10. An den eurus n'en deus nemet eur roched. B.B., n° 57.
11. Re sod evit mont d'ar Baradoz. B.B., n° 64.
12. Yannig ar C'halvez (Petromig). B.B., n° 67.
13. Aluzenn an diaoul (Kontaden). B.B., n° 68.
14. Netra esoc'h pe : Evit ma tevio glao. B.B., n° 69.
15. Pleyben ar gwayed (Y. ar Gow). B.B., n° 77.
16. Elefant an Termaji (Y. ar Gow). B.B., n° 55.
17. Touseg Feunteun glanvez (Y. ar Gow). B.B., n° 55.
18. Penaos e savas trouz etre daou bried. B.B., n° 54.

RIMADELLOU BERR

1. An daou azenn (diwar La Fontaine). B.B., n° 33.
2. Penaos ez eas sant Erwan (Ivon) d'ar Baradoz. B.B., n° 45.
3. Klemmou Yannig kêz (J. Konan). B.B., n° 46.
4. Pegen brao eo beza m'êr (Henry). B.B., n° 62.
5. Al louarn hag ar rejin (S. S.). B.B., n° 70.
6. Ar marc'h dall (F. Mear). B.B., n° 77.
7. Ya c'hornad kenta. (Gwenael). Kenstr. 1954.

LEVRIOU A ZO ENNO TRAOU FARSUS

1. Diwar c'hoazin (Petromig). Couvent des Capucins, Roscoff.
2. Klotennou brezoneg (Gwenael Cozanel). Presbytere, Berrien, Fin.
3. Mojennou ha soniou, Paotr Treoure (abbé Cong). Presbytere, Plouneour-Trez, Fin.
4. Biskoaz kemend all ! (Jakez Kroc'hen). B.P. 19, Brest.

KANAOUENNOU FARSUS BET E « BLEUN-BRUG ».

1. Da Eured al Laouenanig, « Bleun-Brug », n° 39.
2. Petrouchka ha son ar Goukoug. B.B., n° 46.
3. War bont dandregar (Ev. P. ar C'h.). B.B. n° 51.
4. Tam-tur-la-reno (J. Konan). B.B., n° 53.
5. Sivi Plougastell (L. B.). B.B., n° 62.
6. Kanaouenn an avalou-douar (Y. ar G.). B.B., n° 63.
7. Intanvez Gouezeg (Y. ar G.). B.B., n° 69.
8. Son an Intañv (Y. ar G.). B.B., n° 72.
9. Bannielou Lambaol. B.B., n° 84.
10. Ar c'haz-koad (M. ar Skl.). B.B., n° 87.
11. Ar paotr glac'haret. B.B., n° 33.
12. Ar Werzid arc'hant. Kenstriv. 1956.
13. War bont an Noaned. Kenstriv. 1956.

KANAOUENNOU ALL BET E BLEUN-BRUG

1. Kemenerezh Santez Anna. B.B., n° 34.
2. War da zremm ken flour. B.B., n° 36.
3. A-hed an noz. B.B., n° 41.
4. Hed ar Yeodi (Ev. P. ar C'h.). B.B., n° 45.
5. War bont Landregar (Ev. P. ar C'h.). B.B., n° 51.
6. Luskell va Bag. Kenstrivadegou B.B. 1956.

7. Me'zo ganet e Plougerne (J. S.). B.B., n° 55.
8. Koroll ar balan alaouret, ballet (Ev. P. ar C'h.). B.B. n° 70.
9. Me 'zo ganet e kreiz ar Mor (Kalloch). B.B., n° 73.
10. Ar chistr nevez. (Kanaouenn Gwenedeg). B.B., n° 75.
11. Kenavo. Kenstrivadegou B.B. 1956.
12. Brug-Breiz (Y. V. P.). B.B., n° 79.
13. Hardiz Paotred (Ev. P. ar C'h.). B.B. n° 81.
14. Bleuniou o tremen. Kenstriv. B.B. 1955.

LEVRIOU KANAOUENNOU

1. 20 chansons pop. bretonnes (bret. et fr.), par Tâldir, Henri Lemoyne, édit. Paris. 180 francs.
2. 20 chansons bretonne harmonisées par G. Arnoux. Henri Lemoyne, Paris.
3. Tralatalaléno, 30 chans. bret. harmon. pour 2 et 3 voix ég. par Jef. Le Penven. 150, rue Vercingétorix, Paris, 14e.
4. Kanomp. édition J.A.C. Bleun-Brug, Châteaulin.
5. Kanomp c'hoaz, édition J.A.C.
6. Soniou Feiz ha Breiz (tri leor). An trede a c'hell-beza kavet c'hoaz.
7. Kanamb Bugale, 50 chansons en Vannetais. Abbé Lohier, curé de Guéméné (M.).
8. Dek sonnen, R. ar Masson. Abbé Paltud, Ecole St-Joseph, Vannes.
9. Barzaz ha Soniou, Paotr Treoure. Presbytere Plouneour-Trez, Fin.
10. Yaouankiz a gan, 15 chants bret. harm. Ar Soner, B.P. n° 3 Quimperlé.
11. Digor ar abadenn, gant C'heun ar C'hann. Ar Falz. B.P. 19 Brest.
12. Kanomp laouen, 14 chansons bret. harm. Ar Falz. B.P. 19 Brest.
13. Kanaouennou ar B.B., chants harm. à plusieurs voix. 3 fasc. : 1922-1923-1925, en vente : 200 fr. le fasc. Bleun-Brug, Châteaulin.
14. 7 chants harm., de Jef Le Penven. (Kanomp laouen), fasc. 1. Ar Falz. B.P. 19 Brest.
15. C'houez er beuz : 80 airs de binou et bomb. B.A.S. Quimperlé, B.P. n° 3.
16. Sonit 'la Sonerion : 150 airs pour binou et bomb. Ar Soner, B.P. n° 3, Quimperlé.

PEZIOU-C'HOARI A C'HELLOMP DA WERZA

1. Bleun-Brug n° 79 : **Roue ar bed a-bez**, Y. V. P. (eun arvest, 3 c'hoarier, 2 baotr, eur vaouez). Pez-c'hoari burzudus.
Ar Zant Nevez, Y. V. P. 9 c'hoarier (gwazed ha merc'hed).
Pez-c'hoari fentus kenañ, eun arvest.
2. Bleun-Brug n° 46 : **Nounou ha Chanig**, P. T. 3 c'hoarier — berr-tre.
Karnanded Sant Kadou, M. A. 4 c'hoarier. Pez fentus kenañ.
3. Bleun-Brug n° 72 : **Sant Divi hag an Tiern Boia**, P. Even. Pezig berr-tre.
4. Bleun-Brug n° 50 : **Yann e véc'h Lann**, B. de Parades. Pezig-c'hoari berr-tre, diwar-benn tantad St Yann.

EVIT ANAOUT MAT BREIZ

Pep den-yaouank a die goulenn diganeomp : **Breiz hor Bro**, leorig, e galleg, e lech ma kaver ar pep reta diwarbenn istor, jeografi, yez, gwiskamañchou, dansou, ha kanaouennou Breiz : 135 frs, franco.

EVIT DESKI LENN HA SKRIVA BREZONEK

E c'hellit heulia hor skol dre lizer. Evit netra eo. Pe prena diganeomp : **Le Breton par l'Image**, petite méthode facile, 250 frs ; pe : **Yez hon Tadou**, méthode complète de breton : 345 frs ; pe c'hoaz : « **Me a zesk brezoneg** » : 200 frs.

Bep miz, pep Breizad a lenn Bleun-Brug.

V. SEITE, Bleun-Brug, Châteaulin, C.C.P. 544.22 Nantes.

KELEIER. — Evit ar vistri-skol (paotred ha merc'hed) a garfe studia ar « c'hul-tur hag ar skoliou ». **SKOL** a ra e Plouezeg, eun abadenn-studi a zigor d'ar 5 a viz Ebrel, gant koan, evit echui d'ar 7 diouz ar mintin. Ar re a garfe heulia ar studiou-se, a zo pedet da gas o hano, da : **Abbé Calvez**, école Saint-Yves, Plouezeg, C.-du-N.

AR C'HI MARMOUZ

$\text{♩} = 92$

Va zad am di-me-zas ha va gwreg a ga-ren!.. Si-
waz breman, Si-waz N'oun met eur paourkaez den! Si-waz breman, Si-
waz N'oun met eur paourkaez den..

Pevar bloaz ha tri miz, me a blijas dezi ;
Met 'vit beza er c'hiz he deus prenet eur c'hi !

Prenet eul loen pikous a zo ha ki ha broc'h ;
'Meus ket gwelet marmouz hag a vefe viloc'h.

Hag abaoe m'eo arru an tamm ki fall du-mañ,
Va fried ne gav tu met da blédi gantañ.

Ar c'hi a zo du-mañ n'intent nemet galleg,
Ha va itron bremañ ne oar kén brezoneg !

Pa vez dihun Medor, vez lavaret d'ezañ :
« Jour, mon piti trésor, jour mon piti lou blan ! »

Ganimp e teu ouz tól, etrezon ha va gwrég ;
Alies, a greiz-holl, e lip dezi he bég !

Tamm ebet ne zebrfe, heb eur serviedenn,
N'houl ket mont 'ne goaze nemet war eun dorchenn.

Pa vemp en kêr hon tri, arabat din treina ;
Nemet an Aotrou Ki pep tra ' c'hall c'hwezeta !

Alies am bez kroz, 'vit va maged butun...
Ar c'hi 'ra war he broz ouspenn teir gwech ar zun !

Ha pa vez siferniet, ar paour-kêzig « chéri »,
E vez d'ezañ laket poultr gwenn ebarz e fri.

Marteze dizale me welo goude koan,
Medorig em gwele ha me gousko dindan !

Kastel Aodren, 2. Here 1952.

Evni Penn-ar-C'hoad.

Ar prosez - goulou

Eun no vez ma pourmenen e-barz va gwe-tur v Rao, e-barz va
gwe-tur v Rao, E har-pir va march Laouig Krenn 'neun taol kreizeur
zao. Ho! far la ri don de no, Yé! chach da c'har a-drenv,
Ho! far la ri dande no Yé! chach da c'har a-drenv

Teñval e oa an amzer, letern ebet n'em boa,
Nag ivez elumetez, na pennad goulou soa.

Aon bras am boa da veza tapet gant Bég-e-Dog ⁽¹⁾.
« Gwell eo ' moñ-me, da Laouig, 'nem ziwall mad arôg ».

Gant aon rak va « Yontr-Korden », gant aon e vije tost,
Va marc'h 'zisternis buan da staga ouz al lost.

Ha me 'tre al loc'hennou, da vont 'trezek va c'hoan,
Pa deuas an archerien, unan teo, unan moan.

— « Pelêc'h emañ da c'houlou, chomet eo sur er gêr !
Bremaik ez po eur prosez hag a gousto dit ker ! »

— « Baeo pe vare, gwazed, e rank eur c'harr-dre-dud
Kaout eul letern war-elum, evit moned d'e glud ?

Ma n'ouzoc'h ket al lezenn, bremaik 'vo desket deoc'h,
Rak, nemet ezenn gornek, war a welan, ne doc'h ! »

An archerien a skarzas, kouezet o meud 'n o dorn,
O genou ganto digor, ken ledan haq eur forn.

Tapet 'oa an archerien, tapet ha tapet louz.
Ar gaoz-se, dre ar barrez, a reas kalzig trouz.

Ken 'laras merc'h ar Genkiz, ar bennherezig koant :
« Yann ne deo ket eur Yannig, hennez sur eo va c'hoant. »

Kavet em boa, va zudou, eur wrég, eun atant vad.
Hep her c'hlask, an archerien, din o doa grêt kalz vad.

O fedi a ris d'am friko, da heul an aotrou Mêr ;
Me 'gréd ez eas ganto, bep a gorfad d'ar gêr.

'Baeo, gant va gwreg nevez, oun eürus 'ti va zad :
Chañs, deoc'h-chwi d'ober ivez 'veldon eur fortun vad.

Yeun ar Gow.

(1) Bég-e-Dog ; Yontr-korden : archer (gendarme).

(2) Loc'hennou : limonou.

PHOTO JOS I.E. DOARÉ

O ! ya 'ta !
Kanomp gant joa,
Eur ganaouenn,
D'ar Falc'herien.

Asa pôted, koulz eo kregi !
Hag ar filchier holl o seni.

An dour a ruilh héd an elgez.
Met chom a-dreñv ? Biken jamez !

Eürus an dén o labourat
P'en deus feiz ha bolontez vat.

Er Baradoz e tiskuizo.
Eur gurunenn en deus eno.

(Ar Falc'herien) **L. Page.**